

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 198/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, v mene ktorej koná prokurista a advokát Mgr. Michal Bizoň, LL.M., proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15 CoKR 13/2015-136 z 11. apríla 2017 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obdo 66/2017 z 31. júla 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. októbra 2019 s doplnením plnomocenstva doručенým ústavnému súdu 11. novembra 2019 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Rozsudok Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 CoKR 13/2015-136 z 11. apríla 2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Obdo 66/2017 z 31. júla 2019 navrhuje zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v právnom postavení žalobcu v spore o vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „úpadca“), v znení doplnenia súpisu zverejneného v Obchodnom vestníku č. OV 33/2014 18. februára 2014 pod zn. K003222, v konkurznom konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 32 K 25/2013. Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 23 Cbi 26/2014-108 z 15. júna 2015 rozhodol, že žalobu sťažovateľa zamieta a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Na základe odvolania sťažovateľa Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 15 CoKR 13/2015-136 z 11. apríla 2017 rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 2 Obdo 66/2017 z 31. júla 2019 dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP odmietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. V súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 bola vec 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3.1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 bola prerokovaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Rastislav Kaššák – predseda senátu, Jana Baricová a Miloš Maďar.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutým rozhodnutiam podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) najvyšší súd nedôsledne vyhodnotil podmienky prípustnosti podaného dovolania, ktorého prípustnosť bola vyodená z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keďže napadnutý rozsudok krajského súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte nebola vyriešená. Predmetné tvrdenie podporuje aj skutočnosť, že v napadnutom rozsudku krajského súdu je poukaz iba na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky;

b) rozsudok najvyššieho súdu č. k. 1 Cdo 106/2012 z 31. marca 2015, na ktorý poukázal najvyšší súd (v napadnutom uznesení najvyššieho súdu, pozn.), nebol aplikovateľný na prejednávajúcu vec vzhľadom na „*podstatné skutkové odlišnosti*“ spočívajúce v tom, že v uvedenom rozsudku išlo o prevod majetku darovacou zmluvou, pričom v ústavnej sťažnosťou namietanej veci išlo o nehnuteľnosti nadobudnuté kúpnu zmluvou, za ktoré aj zaplatil „*ekvivalentnú*“ kúpnu cenu. Najvyšší súd sa dovolaním mal aspoň vecne zaoberať;

c) krajský súd mu neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, aj keď o to v odvolaní požiadal. Krajský súd rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania, avšak v rozpore s § 219 ods. 3 CSP a § 470 ods. 2 CSP, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Sťažovateľ svoje tvrdenia podporuje citáciou vybraných rozhodnutí ústavného súdu a najvyššieho súdu. Zároveň argumentuje, že nenamietanie tejto skutočnosti v podanom dovolaní mu nemôže byť na ťarchu. Je si vedomý, „*že túto skutočnosť by v súčasnosti mohol namietat aj v podanom dovolaní*“, avšak v čase jeho podania sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu riadila jeho uznesením č. k. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017 a k jej zmene došlo až po podaní dovolania;

d) v podanom odvolaní namietal, že rozsudok okresného súdu je nepreskúmateľný, keďže súd prvej inštancie neuviedol, s ktorým zákonom, resp. s ktorým ustanovením ktorého zákona má byť kúpna zmluva v rozpore; neuviedol, ktorý zákon, resp. ktoré ustanovenie ktorého zákona sa mal úpadca snažiť obísť uzatvorením kúpnej zmluvy; neuviedol, aký vplyv má jeho tvrdenie týkajúce sa nadobudnutia vlastníckeho práva sťažovateľa k nehnuteľnostiam až nadobudnutím účinnosti

rozhodnutia o povolení vkladu v príslušnom katastri nehnuteľností na platnosť kúpnej zmluvy; nevysporiadal sa s argumentáciou sťažovateľa, že úmysel ukrátiť veriteľov nemá za následok neplatnosť kúpnej zmluvy, ale „zakladá nanajvýš právo domáhať sa vyslovenia jej neúčinnosti prostredníctvom odporovacej žaloby“; nevysporiadal sa s argumentáciou sťažovateľa, že „v predmetnom trestnom konaní sp. zn. 2T/129/2013 bolo rozhodnuté trestným rozkazom bez vykonania dokazovania“; nevysporiadal sa s argumentáciou sťažovateľa, že prípadné spáchanie trestného činu nespôsobuje bez ďalšieho neplatnosť príslušného právneho úkonu; nevysporiadal sa s argumentáciou sťažovateľa, že § 239 Trestného zákona vyžaduje platnosť právneho úkonu; nevysporiadal sa s argumentáciou sťažovateľa, že porušenie zákazu nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii nemá za následok neplatnosť právneho úkonu povinného, a ani s argumentáciou sťažovateľa, že úpadca za prevod nehnuteľností obdržal primerané protiplnenie;

e) ani krajský súd sa s jeho argumentmi nevysporiadal a „vybavil odvolanie Sťažovateľa naozaj veľmi stroho v bodoch 13 až 15 Napadnutého rozhodnutia 2/“, čím došlo k porušeniu „základných práv vymedzených v bode 7“ ústavnej sťažnosti. Predmetné tvrdenia sťažovateľ podporil poukazom na rozhodnutia ústavného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov.

8. Ústavný súd konštatuje, že v danej veci je dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutým rozhodnutiam vyplývajúca z § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vzhľadom na dátum doručenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľovi (14. augusta 2019) zachovaná.

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu

9. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd v prvom rade s poukazom na čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

10. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu bol prípustný opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ využil, avšak v podanom dovolaní uplatnil len dôvod jeho prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Najvyšší súd ako súd dovolací o ňom následne konal a rozhodoval, pričom dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 447 písm. c)

CSP. Ústavný súd podotýka, že námietky uvedené v časti II písm. c) a e) tohto uznesenia, ktoré smerujú proti napadnutému rozsudku krajského súdu, sťažovateľ v dovolacom konaní neuplatnil. Sťažovateľ explicitne uviedol, že námietku špecifikovanú v časti II písm. c) tohto uznesenia by v súčasnosti mohol namietať aj v podanom dovolaní, ale v čase jeho podania by sa najvyšší súd obmedzil len na posúdenie dovolania z hľadiska § 420 písm. f) CSP, keďže rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa riadila uznesením veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. k. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017 o neprípustnosti kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 420 a § 421 CSP (ďalej len „uznesenie veľkého senátu najvyššieho súdu“). K jej zmene došlo až po podaní dovolania, čo podľa názoru sťažovateľa nemôže byť na jeho ťarchu.

11. Ústavný súd zdôrazňuje, že právomoc najvyššieho súdu poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa označeným v bode 1 tohto uznesenia predchádza oprávneniam ústavného súdu, a to vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd vo všeobecnosti dopĺňa, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Ak sťažovateľ mal záujem ďalej namietať porušenie svojich práv postupom či rozhodnutím všeobecných súdov pred ústavným súdom, svoju argumentáciu obsiahnutú v časti II písm. c) a e) tohto uznesenia mohol smerovať proti uzneseniu najvyššieho súdu aj z dôvodu prípustnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Keďže tak nespravil, prichádzalo by do úvahy odmietnutie tejto ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

12. Napriek už uvedeným skutočnostiam, zohľadniac materiálny prístup k ochrane základných práv sťažovateľa, ako aj z dôvodu, aby nemohla byť existencia neskôr prekonaného uznesenia veľkého senátu najvyššieho súdu (č. k. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017, pozn.) na ťarchu sťažovateľa, ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti podrobil napadnutý rozsudok krajského súdu tzv. kvázimeritórnemu prieskumu.

13. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie právnych predpisov s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

14. Ústavný súd sa najskôr zaoberal sťažovateľovou námietkou špecifikovanou v časti II písm. c) tohto uznesenia o tom, že krajský súd mu neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, aj keď o to sťažovateľ v odvolaní požiadal, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Sťažovateľ zároveň uviedol, že si je vedomý, „že túto skutočnosť by v súčasnosti mohol namietať aj v podanom dovolaní“, avšak v čase jeho podania tak nespravil z dôvodu vtedajšej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, ktorá sa riadila uznesením veľkého senátu najvyššieho súdu o neprípustnosti kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 420 a § 421 CSP.

14.1 Ústavný súd poukazuje na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 89/2018-51 z 26. apríla 2018, č. 14/2018 ZNaU, v ktorom sa uvádza: „Pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku, ako aj § 421 Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 Civilného sporového poriadku, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Rovnako, pokiaľ sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené § 420 písm. a) až f) Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“ Ak teda sťažovateľ namieta, že došlo k procesnému pochybeniu krajského súdu, v súvislosti s ktorým poukazuje na porušenie práva na spravodlivý proces, mal o to viac ako dôvod prípustnosti dovolania uplatniť § 420 písm. f) CSP, a to či už kumulatívne spolu s dôvodom prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (ktorým prípustnosť dovolania vymedzil, pozn.), alebo len ako samostatný dôvod prípustnosti, pokiaľ namieta vtedajšie uznesenie veľkého senátu najvyššieho súdu, a bol presvedčený aj vzhľadom na ním samotným citovanú judikatúru o procesnom pochybení krajského súdu. Následne, po prípadnom zrušení rozhodnutia krajského súdu, ktorému podľa názoru sťažovateľa predchádzal nezákonný postup, sa mohol (ak by to považoval za potrebné, pozn.) obrátiť na najvyšší súd, čo sa týka vyriešenia právnej otázky rozhodujúcej pre rozhodnutie vo veci samej [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP, pozn.].

14.2 Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Zároveň ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že zásada subsidiarity, ktorou sa ústavný súd riadi, reflektuje aj princíp minimalizácie jeho zásahov do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (m. m. IV. ÚS 303/04). Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že mu nebolo oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, ústavný súd uvádza, že predmetná argumentácia sťažovateľa by mohla byť relevantná, avšak z ústavnoprávneho hľadiska je nevyhnutné, aby sťažovateľ poukázal aj na to, aké konkrétne práva mu boli tvrdeným neoznámením miesta a času verejného rozsudku upreté. Sťažovateľ však v tejto časti svoju ústavnoprávnu argumentáciu ďalej nerozvíjal.

14.3 S poukazom na to, že a) sťažovateľ nepodal dovolanie, ktorého prípustnosť by vyvodzoval podľa § 420 písm. f) CSP (či už kumulatívne alebo ako samostatný dôvod prípustnosti dovolania,

pokiaľ namieta vtedajšiu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, pozn.); b) svoju ústavnoprávnu argumentáciu týkajúcu sa práv, ktoré mu mali byť tvrdeným neoznámením miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku upreté, ďalej nerozvíjal; c) z dôvodu, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, t. j. musí mu zodpovedať proces ako celok; d) s poukazom na vyslovenú ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (popísané v III.2. tohto uznesenia); e) s prihliadnutím na princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov a princíp právnej istoty vo vzťahu k právoplatným rozhodnutiam všeobecných súdov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti tejto námietky [časť II písm. c) tohto uznesenia, pozn.] odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

15. Ústavný súd sa ďalej zaoberal námietkami sťažovateľa uvedenými v časti II písm. d) a e) tohto uznesenia o tom, že krajský súd sa nevysporiadal s argumentmi sťažovateľa a „*vybavil odvolanie Sťažovateľa naozaj veľmi stroho v bodoch 13 až 15*“ napadnutého rozsudku krajského súdu.

15.1 Ústavný súd konštatuje, že časť námietok sťažovateľa, ktoré smerujú proti súdu prvej inštancie [časť II písm. d) tohto uznesenia], považuje len za súčasť jeho ústavnoprávnej argumentácie, keďže v samotnom petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ súd prvej inštancie ako porušiteľa nenamietal. K časti námietok sťažovateľa smerujúcich proti odôvodneniu napadnutého rozsudku krajského súdu s poukazom na porušenie práva na spravodlivý proces [časť II písm. e) tohto uznesenia] ústavný súd poukazuje na bod 14.1 tohto uznesenia, čo sa týka uplatnenia dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ktorý platí obdobne aj pre túto časť námietok sťažovateľa.

15.2 Ústavný súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že krajský súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (m. m. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (m. m. II. ÚS 410/06, II. ÚS 449/2015). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03).

15.3 Vo vzťahu k námietke o „strohom“ odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd uvádza, že krajský súd sa odôvodnením odvolania sťažovateľa zaoberal predovšetkým v rozsahu bodov 11 až 15 svojho rozhodnutia. V tejto súvislosti konštatoval, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav dostatočne, správne a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením, v nadväznosti na čo aplikoval § 387 ods. 2 CSP, t. j. keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu, mohol sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov tohto rozsudku, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu ďalšie dôvody. V rozsahu bodov 13 až 15 rozhodnutia krajského súdu tento zrozumiteľne poukázal na skutočnosti, o ktorých nemal žiadne pochybnosti, a to (okrem iného, pozn.) že sťažovateľ uzavrel s úpadcom [redacted] a [redacted] kúpnu zmluvu, ktorou nadobudol vlastníctvo k príslušným nehnuteľnostiam, pričom je „...nepochybné, že v čase podania návrhu na príslušný kataster mal úpadca vedomosť o začatí exekučného konania pod č. EX 224/09 na návrh žalobcu [redacted]. V konaní bolo tiež preukázané, že úpadca

██████████ bol v trestnom konaní 2T/129/2013 uznaný vinným zo spáchania prečinu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a) ods. 4 Trestného zákona a to v súvislosti s vyššie uvedeným skutkovým stavom, nakoľko veriteľovi ██████████ spôsobil prevodom nehnuteľnosti značnú škodu vo výške 53.300 eur.“.

15.4 K námietke sťažovateľa, že rozsudok okresného súdu je nepreskúmateľný, pričom sa jeho argumentáciou v podanom odvolaní nezaoberal ani krajský súd, je potrebné uviesť, že predmetné námietky ústavný súd posudzoval vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, pričom dospel k záveru, že krajský súd poskytol explicitnú či implicitnú odpoveď na väčšinu námietok sťažovateľa. K argumentácii sťažovateľa, že porušenie zákazu nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii nemá za následok neplatnosť právneho úkonu povinného, v súvislosti s ktorým sťažovateľ poukázal na rozsudok najvyššieho súdu č. k. 4 Cdo 107/2007 z 25. novembra 2008, krajský súd uviedol explicitnú odpoveď, keď v bode 15 napadnutého rozhodnutia krajského súdu vymedzil, v čom vidí skutkovú a právnu odlišnosť s vecou sťažovateľa. Zároveň je odpoveď na tento argument možné odvodiť aj z celkového kontextu odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, v ktorom tento záverom konštatoval absolútnu neplatnosť zmluvy podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“). Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa, že úpadca za prevod nehnuteľností dostal primerané protiplnenie, krajský súd opätovne poskytol explicitnú odpoveď v bode 15 napadnutého rozsudku krajského súdu (kúpna cena bola započítaná so záväzkom úpadcu voči sťažovateľovi, pozn.). Vo vzťahu k ďalším námietkam sťažovateľa, ktoré súviseli s trestným činom poškodzovania veriteľa podľa § 239 Trestného zákona a jeho vplyvom na príslušnú kúpnu zmluvu, je potrebné uviesť, že krajský súd explicitne uviedol, že úpadca bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin podľa § 239 ods. 1 písm. a) a 4 Trestného zákona, pričom s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky (č. k. 22 Cdo 3549/2011 z 16. augusta 2013, pozn.) vyslovil, že ak „reálny úkon odporuje trestnému zákonu, alebo ho obchádza, má to za následok absolútnu neplatnosť zmluvy podľa § 39 Obč. zák.“.

15.5 Z uvedeného je možné konštatovať, že krajský súd sa vysporiadal s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa a v prípade, že na niektorú z otázok neposkytol explicitnú odpoveď, je s ohľadom na celkové odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu toto možné vyhodnotiť ako ústavne udržateľné. Ústavný súd uvádza, že krajský súd stručne a jasne objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia krajského súdu s poukazom na aplikáciu § 387 ods. 2 CSP, a teda ústavne udržateľným spôsobom svoje rozhodnutie odôvodnil, na základe čoho ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu

16. Vzhľadom na to, že napadnutým uznesením najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa, ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich

do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (m. m. II. ÚS 324/2010). Uvedené zároveň nevyklučuje, že ústavne konformné posúdenie vlastnej právomoci najvyšším súdom je následne ústavným súdom preskúmateľné v konaní o ústavnej sťažnosti.

17. Sťažovateľ prípustnosť dovolania vyvodil z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľ dovolací dôvod vymedzil tou skutočnosťou, že *„...nesprávne právne posúdenie spočíva v rozhodnutí krajského súdu pri konštatovaní, že ak reálny úkon odporuje trestnému zákonu alebo ho obchádza, má to za následok absolútnu neplatnosť zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka“*.

18. Ústavný súd konštatuje, že jeho úlohou bolo zistiť, či právny názor, na základe ktorého najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa podané v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, bol najvyšším súdom aplikovaný ústavne akceptovateľným spôsobom, v súlade s namietanými článkami ústavy, listiny a dohovoru označenými v bode 1 tohto uznesenia.

19. Vo vzťahu k nastolenej právnej otázke najvyšší súd poukázal na svoj rozsudok č. k. 1 Cdo 106/2012 z 31. marca 2015, z ktorého v napadnutom uznesení najvyššieho súdu citoval pre neho podstatnú časť, ktorú ústavný súd už nepovažoval za potrebné opakovať.

20. Ústavný súd sa v tomto kontexte zaoberal sťažovateľovou námietkou smerujúcou práve k tomu, že na jeho právnu vec nebol aplikovateľný rozsudok najvyššieho súdu č. k. 1 Cdo 106/2012 z 31. marca 2015, keďže v ňom ide o skutkové odlišnosti, ktoré sťažovateľ odôvodnil tým, že v uvedenom rozhodnutí najvyššieho súdu išlo o prevod majetku darovacou zmluvou, pričom sťažovateľ nehnuteľnosti nadobudol kúpnu zmluvou, za ktoré zaplatil aj kúpnu cenu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na sťažovateľom nastolenú právnu otázku, resp. na právne posúdenie, ktoré sťažovateľ považoval za nesprávne: *„... ak reálny úkon odporuje trestnému zákonu alebo ho obchádza, má to za následok absolútnu neplatnosť zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka.“*, ako aj na záverečné zhrnutie najvyššieho súdu v bode 24 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorom tento konštatoval, že právnu otázku nastolenú sťažovateľom už v minulosti posudzoval a vyriešil, na základe čoho nie potrebné, aby bola riešená opätovne, pričom uviedol: *„Dovolací súd zodpovedal právnu otázku tak, že v ustanovení § 39 Občianskeho zákonníka je vyjadrená neplatnosť právneho úkonu pre jeho nedovolenosť, ktorá nastáva v prípadoch, že právny úkon odporuje zákonu, alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Musí sa jednať o obsah alebo účel vykonaného právneho úkonu. V prípade, ak právnym úkonom bol spáchaný trestný čin, účelom takého právneho úkonu bolo obchádzanie zákona, čím je daný právny úkon absolútnu neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka.“* Najvyšší súd teda vymedzil rozhodnutie, ktorým preukázal, že v jeho rozhodovacej praxi už bola nastolená právna otázka vyriešená, jeho znenie citoval a urobil z neho relevantný právny záver, v ktorom rezultoval, že v prípade, ak bol právnym úkonom spáchaný trestný čin, účelom takého právneho úkonu bolo obchádzanie zákona, čím je daný právny úkon absolútnu neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, na základe čoho poskytol sťažovateľovi odpoveď na nastolenú právnu otázku.

21. Ústavný súd vo všeobecnosti dopĺňa, že tak v prípade kúpnej, ako aj darovacej zmluvy ide o tzv. scudzovacie zmluvy, pričom v kontexte tejto ústavnej sťažnosti a jej príloh predmetná skutková odlišnosť v druhu zmlúv nemala z ústavnoprávneho hľadiska v danej veci relevanciu.

22. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa vysporiadal s prípustnosťou dovolania sťažovateľa ústavne akceptovateľným spôsobom. Keďže v danom prípade bolo preukázané, že niet spojitosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením základných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. mája 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu